

De vaste commissie voor Financiën heeft op 2 februari 2017 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Financiën over zijn brief van 19 december 2016 houdende de kabinetsreactie op voorstellen van de Europese Commissie inzake risicoreducerende maatregelen (Kamerstuk 22 112, nr. 2261).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Zuilen

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief met de kabinetsreactie op voorstellen van de Europese Commissie (EC) inzake risicoreducerende maatregelen.

Deze leden vinden de inzet op de financiële stabiliteit van groot belang. Maatregelen om dat te bevorderen moeten internationaal worden genomen (niet alleen op Europees niveau, maar mondiaal), ook vanuit het oogpunt van een gelijk speelveld. Kan de Minister aangeven welke stappen gezet worden om het implementeren van deze maatregelen op mondiaal niveau te bevorderen? Verder zijn deze leden van mening dat er gekeken moet worden naar de reële risico's, in tegenstelling tot bijvoorbeeld enkele van de gepresenteerde voorstellen in het kader van Bazel 3,5 of 4 die dat niet dan wel onvoldoende doen. Verder vinden zij ook de concurrentiepositie en de gevolgen voor de kredietverlening en de economie (en daarmee banen) van belang.

De leden van de VVD-fractie willen weten wat de exacte en concrete gevolgen van de voorgestelde maatregelen en de kabinetsinzet zijn voor de Nederlandse banken en financiële sector. Verder willen de leden weten wat de eventuele gevolgen voor de kredietverlening kunnen zijn, met name voor het mkb en de hypotheek.

Er worden nu voorstellen gepresenteerd voor het aanpassen van het herstel- en afwikkelkader en resolutiemechanisme van banken. De afgelopen tijd zijn bij de redding van de Italiaanse banken de huidige afspraken niet eens nagekomen. Welke aanpassingen in de voorstellen zijn nodig om alle landen te dwingen de eerdere regels gewoon na te komen, zo vragen deze leden aan de Minister. Waarom is dit geen onderdeel van de huidige voorstellen? Kan de Minister aangeven hoe in de toekomst voorkomen wordt dat er al te «creatieve» manieren worden bedacht om in weerwil van de Europese regels toch bail-outs uit te voeren of op andere wijze private financiële problemen met publieke middelen op te lossen?

Wat betekent het precies dat de EC voorstelt de total loss-absorbing capacity (TLAC)-standaard te implementeren in de EU-wetgeving en deze te laten versmelten met de minimum requirement for own funds and eligible liabilities (MREL)? Wat is het verschil met de huidige MREL? Hoe wordt afgeweken van de internationale TLAC-standaard? Het kabinet zal zich inzetten voor een aanscherping van het voorstel op het gebied van MREL. Waar gaat het kabinet zich precies voor inzetten? In hoeverre wijkt dit af van de internationale afspraken? Waarom vindt het kabinet de EC-voorstellen onvoldoende?

De leden van de VVD-fractie delen de mening van het kabinet dat voorkomen moet worden dat banken een prikkel hebben om in elkaars MREL-instrumenten te beleggen. Hoe kansrijk is een dergelijke aanpassing?

Waarom vindt het kabinet het noodzakelijk dat de afwikkelingsautoriteit de discretionaire bevoegdheid krijgt om de MREL hoger vast te stellen dan tweemaal de kapitaal-eisen? Wat vindt het kabinet dan dat noodzakelijk is? Wat zijn de gevolgen van de kabinetsinzet?

Het kabinet acht het van belang dat mondiale systeembanken alleen onder bepaalde voorwaarden gebruik mogen maken van de mogelijkheid voor maximaal 3,5% risicogewogen activa aan senior obligaties mee te tellen in de TLAC. In hoeverre wijkt dit dan af van de internationale standaarden? Welke gevolgen heeft dit voor het mondiale gelijke speelveld? Waarom vindt het kabinet dit nodig?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het moratorium op drie verschillende momenten kan worden toegepast. De ervaring leert, bijvoorbeeld bij SNS, dat de toezichthouder(s) vaak niet durven ingrijpen omdat dit een negatief versterkend effect kan hebben. Waarom gaan de stappen een en twee wel werken in EU-verband? Hoe verschilt het EC-voorstel nu van de huidige Nederlandse praktijk?

De leden van de VVD-fractie delen voorts met het kabinet het standpunt dat het van belang is om nader te specificeren onder welke omstandigheden een moratorium kan worden toegepast. Zekerheid en duidelijkheid is belangrijk op dit punt, evenals het op een gelijke manier inzetten van de instrumenten in de verschillende landen.

De EC stelt voor om de nationale insolventiewetgeving voor banken deels te harmoniseren. Wat is het verschil met de huidige Nederlandse wetgeving op dit punt? Wat zijn de gevolgen van de EC-voorstellen voor de Nederlandse wetgeving en voor crediteuren?

De EC introduceert een geharmoniseerde minimum leverage ratio eis van 3%. Nederland heeft een eenzijdige eis van 4% voor haar systeemrelevante banken. De leden van de VVD-fractie waren daar zoals bekend geen voorstander van in verband met het gelijke speelveld. Waarom is er geen bereidheid, mede met het oog op het gelijke speelveld, de Nederlandse eis aan te passen aan de EC-voorstellen? Waarom is het niet gelukt om in de EC een vergelijkbare eis te introduceren zoals nu geldt in Nederland, zodat op deze wijze weer een gelijk speelveld kan worden gecreëerd?

Waarom wordt een voorschot genomen op de definitieve Bazelse leverage ratio definitie? Als straks blijkt dat de Bazelse definitie toch anders wordt, zal deze dan in EU-verband ook weer worden aangepast? Zo nee, waarom niet?

Wat houdt de materiële uitzondering op de leverage ratio met betrekking tot de publieke sector ontwikkelingsbanken precies in? Wanneer is een organisatie een publieke sector ontwikkelingsbank? Welke Nederlandse banken vallen daaronder? Welke gevolgen heeft dit voor de desbetreffende banken? NWB, BNG en FMO moeten in Nederland wel voldoen aan de eis van 3%. Blijft dit ook zo met de nieuwe EC-voorstellen? Zo nee, waarom niet? Waarom moet volgens het kabinet voor Nederlandse sectorbanken afgeweken worden van de afspraken over het leverage ratio? In de sectorbanken zitten toch ook risico's?

Wat wil het kabinet nu precies anders in relatie tot het punt net stable funding ratio (NSFR)/handelsboek? De EC wil mogelijke negatieve effecten op de marktliquiditeit en de markt voor gedekte obligaties beperken. In hoeverre onderschrijft het kabinet dit ook?

De leden van de VVD-fractie zijn altijd een groot voorstander van proportionaliteit van regelgeving. Onduidelijk is nog wat de exacte voorstellen van de EC hiervoor zijn en of dit voldoende is. Kan de Minister aangeven wat de voorstellen zijn? In hoeverre sluiten deze aan bij voorstellen zoals de «bankvergunning light»? En in hoeverre worden de vrijstellingsgrenzen verhoogd? Als dit niet het geval zal zijn, waarom worden deze niet verhoogd met het oog op de proportionaliteit?

Voorts zijn deze leden blij met de uitbreiding van de gunstige behandeling van mkb-kredieten en de introductie van een gelijksoortige factor voor infrastructuurkredieten. De kredietverlening van banken aan het mkb blijkt namelijk lastig. En alhoewel de leden van de VVD-fractie ook sterk inzetten op alternatieve financieringsvormen voor het mkb, zullen de banken in Nederland de komende tijd nog een zeer belangrijke financier van het mkb zijn en blijven. Waarom ziet de Minister dit niet zo, gelet op de kabinetsreactie? Wat zou volgens de Minister wel effectief zijn op dit punt?

De leden van de VVD-fractie vinden het een goede zaak dat de EC nu eindelijk met een voorstel komt om Nederlandse kredietunies uit te zonderen van de reikwijdte van het Europese kapitaalraamwerk.

De leden van de VVD-fractie lezen dat volgens het kabinet het kapitaalraamwerk reeds goede regels bevat voor pijler II en dat Nederland de verheldering van deze regels verwelkomt. Aansluitend stelt het kabinet: «Dit geldt niet voor de preferentie die aan AT1-coupons wordt toegekend en het signaal dat daarvan uitgaat.» Wat houdt dit precies in? Wat wordt hiermee bedoeld? Waarom is het kabinet van deze mening?

De leden zien het EC-voorstel voor het aanpassen van de beloningsregels als een goede ontwikkeling in relatie tot de proportionaliteit van de regelgeving. Bepaalde regels worden afgeschaft voor kleine, niet-complexe banken en bij alle banken voor medewerkers met lage variabele beloningen. Welke gevolgen hebben de EC-voorstellen voor de beloningen voor de wet- en regelgeving op het gebied van beloningen in Nederland? Tot welke aanpassingen gaat dit leiden in de Nederlandse wet- en regelgeving?

De leden van de VVD-fractie lezen met tevredenheid dat het kabinet van mening is dat de voorgestelde maatregelen nog geen reden zijn om te komen tot eventuele risicodeling. Het kabinet meent dat risicoreducerende maatregelen eerst overeengekomen moeten zijn voordat overgegaan kan worden tot besluiten over eventuele risicodeling. De leden onderschrijven dit. Deelt de Minister echter ook de mening dat implementatie net zo belangrijk is als het puur «overeenkomen» van maatregelen, en dat dit dus ook een voorwaarde moet zijn voordat er nagedacht wordt over eventuele risicodeling? Als we zien hoe er nu wordt gehandeld bij de redding van de Italiaanse banken is er wat betreft de leden van de VVD-fractie geen enkele aanleiding om tot eventuele risicodeling over te gaan. Deelt de Minister deze conclusie? Is de Minister van mening dat eventuele risicodeling, zoals een Europees depositogarantiestelsel, alleen in het uiterste geval en als sluitstuk van de bankenunie gezien kunnen worden, en dus alleen nadat de huidige risicoreducerende maatregelen zich in de praktijk hebben bewezen?

Het kabinet wacht verdere voorstellen voor risicoreductie af. De leden van de VVD-fractie juichen dit toe. Kan de Minister aangeven welke verdere maatregelen verwacht worden? Wanneer verwacht de Minister bijvoorbeeld concrete plannen over de risicoweging van staatsobligaties op bankbalansen en het oplossen van het probleem met non-performing loans?

De leden van de VVD-fractie vragen zich af welke maatregelen genomen worden om ervoor te zorgen dat de terechte risicoreductie niet, of zo min mogelijk, ten koste gaat van de kredietverlening van banken. De leden vragen de Minister scherp toe te zien op mogelijke vormen van overregulering, die de kredietverlening en de economische groei kunnen schaden.

Hoe schat de Minister de totale impact in van deze voorstellen van de EC op de banken? Kan hij daarbij specifiek letten op de impact op de kapitaalpositie?

Per 1 januari 2018 dienen banken te voldoen aan de eisen in het kader van de MREL. Daarvoor is het nodig dat op Europees niveau de mogelijkheid geschapen wordt voor de uitgifte van een extra laag achtergesteld vreemd vermogen (senior unsecured), die per 1 juli 2017 gereed moet zijn. Hoe kijkt de Minister naar dat tijdstraject? Is dit goed haalbaar? En kan hij eventueel opties overwegen om sneller met het traject te starten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de kabinetsreactie op de voorstellen van de EC ten aanzien van de risicoreducerende maatregelen. Wel hebben deze leden nog enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat de MREL wordt verlaagd naar tweemaal de kapitaaleisen en een eventuele ophoging in de vorm van guidance door de afwikkelingsautoriteiten. Kunnen deze leden hieruit opmaken dat de bail-in eisen versoepeld worden? Zij vragen hoe de Minister oordeelt over dit voorstel? Deelt de Minister de mening van deze leden dat banken altijd voldoende kapitaal moeten bezitten, zodat bij faillissement aandeelhouders in plaats van de belastingbetaler op de blaren moeten zitten? Is de Minister van mening dat dit principe voldoende is gewaarborgd bij deze voorstellen?

De leden van de PvdA-fractie lezen dat er een verschil is tussen de daadwerkelijke MREL en het element guidance. Deze leden vragen hoe deze guidance zich verhoudt tot de guidance die al door de toezichthouder wordt toegepast voor het aanhouden van de kapitaaleisen. Deze leden vragen of banken verplicht zijn om de MREL-eisen evenals deze guidance publiekelijk te vermelden. Ook vragen deze leden in welke omstandigheden de afwikkelingsautoriteit de guidance kan omzetten in een harde MREL. Zij vragen de Minister of hier al regels voor zijn vastgelegd. Tot slot lezen zij dat het kabinet de nieuwe guidance onvoldoende acht. Zij vragen de Minister wat de inzet van het kabinet zal zijn bij de bespreking van deze regels omtrent guidance.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat de consequenties van het doorbreken van de MREL tot nog toe niet expliciet geregeld waren. Zij lezen dat het doorbreken van de buffers pas tot het beperken van dividenduitkeringen en variabele beloningen leidt indien de MREL niet binnen zes maanden is hersteld. Zij vragen de Minister of zes maanden niet een erg lange termijn is voordat er consequenties zijn voor beleggers en bijvoorbeeld bestuurders. Deelt de Minister de mening van deze leden dat het beter is als er eerder consequenties volgen wanneer de MREL niet hersteld wordt? Is hij bereid om hier op in te zetten?

De leden van de PvdA-fractie lezen dat het door een interne MREL ook mogelijk wordt om alleen de toponderneming van een bankengroep af te wikkelen en dat de afwikkelbaarheid van grote bankengroepen daardoor verbetert. Zij vragen de Minister te reflecteren op de mogelijke risico's hiervan voor landen die voornamelijk banken hebben die opereren als dochterondernemingen van een internationale bankengroep.

De leden van de PvdA-fractie vragen tot welke nieuwe bevoegdheden het aanpassen van het moratorium voor de Nederlandse afwikkelingsautoriteit leidt. Zij vragen ook onder welke omstandigheden de Minister van mening is dat een moratorium mag worden toegepast.

De leden van de PvdA-fractie vragen wat de consequenties van de voorstellen over een nieuwe crediteurenhiërarchie zijn voor Nederland. Zij vragen of de voorliggende voorstellen ook een wijziging van het Nederlandse insolventierecht vereisen.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat bepaalde onderdelen van de noemer in leverage-ratio nog onderwerp van discussie zijn. Deze leden vragen welke elementen dit zijn en wat de inzet van het kabinet is bij deze discussies. Ook vragen zij de Minister toe te lichten aan welke eisen de sectorbanken moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een zachtere leverage ratio.

De leden van de PvdA-fractie vragen ook met betrekking tot de kapitaal-eisen in welke gevallen de pijler II eisen in de vorm van guidance omgezet kunnen worden in een «harde» pijler II eis.

De leden van de PvdA-fractie vragen of de Minister inzicht kan geven in de berekening van de «maximum distributable amount», en of de Minister van mening is dat deze voldoende streng is.

De leden van de PvdA-fractie vragen waarom en in welke gevallen de Commissie de eisen voor het handelsboek permanent lager vast kan stellen.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat toezichthouders onderdelen van een bankengroep kunnen uitzonderen van prudentiële eisen op soloniveau. Zij vragen de Minister om de waarborgen die hiervoor gesteld zijn toe te lichten. Zij vragen ook welke risico's er zijn wanneer banken op soloniveau vrijgesteld zijn van bepaalde kapitaaleisen. Zij vragen ten slotte of het op deze manier bijvoorbeeld aantrekkelijker kan worden voor een buitenlandse partij om een overname te doen op de Nederlandse markt om zodoende kapitaal te kunnen onttrekken uit een Nederlandse dochter.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat de Commissie voorstellen heeft gedaan voor een meer proportionele toepassing van de beloningsregels. Deze leden vragen de Minister welke consequenties dit heeft voor de Nederlandse beloningsregels. Zij stellen dat de Europese regels er nooit toe mogen leiden dat de strenge Nederlandse bonuswetgeving wordt afgezwakt. Ook vragen zij de Minister toe te lichten wat er bedoeld wordt met het uitbetalen van variabele beloningen in share-linked instrumenten.

De leden van de PvdA-fractie vragen tot slot nog of er in het kader van deze maatregelen gesproken is over de weging van en het maximale aantal staatsobligaties op bankenbalansen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de fractie van de SP hebben met interesse kennisgenomen van de kabinetsreactie op het door de Europese Commissie op 23 november 2016 gepresenteerde pakket voorstellen om risico's te verminderen in de Europese bankensector. Evenwel hebben deze leden nog enkele vragen over deze kabinetsreactie.

Onder het kopje MREL lezen de leden van de fractie van de SP dat het voorstel van de EC is om de MREL te verlagen en dat een ophoging van de kapitaaleisen vrijblijvender wordt. Vindt het kabinet dit een wenselijke ontwikkeling? Zo ja, waarom? Zo nee, hoe zal de Minister precies in Europees verband pleiten voor aanscherping van dit voorgestelde beleid?

De leden van de fractie van de SP vragen voorts aan de Minister waarom er niet voor wordt gekozen het voorbeeld van Duitsland en Frankrijk te volgen met betrekking tot het aanpassen van de rangeregeling voor schulden. Wat is het voordeel van de oplossing die door de EC wordt voorgesteld ten opzichte van de Duits-Franse oplossing?

Verder vragen deze leden aan de Minister of Nederlandse banken onder de uitzondering op de leverage ratio eisen vallen, en zo ja, welke banken dit betreft.

Kan de Minister voor de leden van de SP-fractie verduidelijken in welke gevallen de pijler II kapitaaleis in een «harde» eis kan worden omgezet? Na hoeveel waarschuwingen gaat de toezichthouder hiertoe over?

De leden van de fractie van de SP lezen dat: «Lichtere rapportage- en disclosure-verplichtingen voor bepaalde banken ... passend [zijn].» Kan de Minister aangeven op welke banken met deze passage precies wordt gedoeld?

Deze leden vragen de Minister of hij niet bang is dat het toezicht op bonussen met de voorstellen van de Europese Commissie dusdanig vermindert, dat dit tot perverse prikkels gaat leiden in de bankensector? Kan de Minister voorts verduidelijken wat het kabinet bedoelt met de zin: «De drempelwaarden worden als hoog gezien in de Nederlandse context.» Zal het kabinet in Europees verband pleiten voor meer of minder uitzonderingen op de beloningsregels?

Gaat de Minister concrete voorstellen doen om er voor te zorgen dat het doorbreken van de MREL echt serieuze consequenties heeft, zoals de leden van de SP-fractie lezen op bladzijde 14 van de kabinetsreactie?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op voorstellen van de EC inzake risicoreducerende maatregelen. Naar aanleiding hiervan brengen deze leden het volgende naar voren.

Allereerst merken de leden van de PVV-fractie op dat het element guidance nieuw is aan het EC-voorstel. De leden van de PVV-fractie vragen de Minister hier nader op in te gaan. Om wat voor soort advies gaat het hier? Daarnaast merken de leden van de PVV-fractie op dat het opleggen van deze guidance voor banken geen verlichting is en geen directe consequenties heeft. Echter kan de afwikkelingsautoriteit dit omzetten in een harde MREL indien een bank moedwillig de MREL-guidance negeert. Kan de Minister verduidelijken in welke gevallen de afwikkelingsautoriteit precies over zal gaan tot deze harde MREL? Tevens vragen de leden van de PVV-fractie de Minister nader toe te lichten wat de harde MREL inhoudt en wat voor gevolgen dit met zich mee kan brengen.

Voorts vragen de leden van de PVV-fractie de Minister aan te geven welke maatregelen de EC introduceert die de toezichthouder en afwikkelingsautoriteit moeten nemen indien een bank niet meer aan haar MREL voldoet. Kan de Minister deze maatregelen tevens toelichten?

Daarnaast vragen de leden van de PVV-fractie de Minister nader te motiveren waarom ervoor gekozen is om door het depositogarantiestelsel gegarandeerde deposito's, verplichtingen aan centrale tegenpartijen en claims die in aanmerking komen voor het beleggerscompensatiestelsel uit te zonderen van de bevoegdheid van lidstaten tot het uitstellen van alle betalings- en leveringsverplichtingen.

Verder vragen de leden van de PVV-fractie de Minister wat het voorstel om bij beursgenoteerde banken toe te staan dat variabele beloningen (deels) in share-linked instrumenten worden uitbetaald precies inhoudt. Kan de Minister dit nader specificeren? Hoe hoog mogen deze variabele beloningen maximaal zijn? Hoe zal worden voorkomen dat het bonusplafond op deze wijze wordt omzeild?

Ten slotte willen de leden van de PVV-fractie weten wat de financiële gevolgen zijn van deze voorstellen voor Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven. Wat zijn verder de administratieve lasten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de D66

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de Minister van Financiën over de nieuwe Commissievoorstellen om de risico's te verminderen in de Europese bankensector. De leden hebben hier enkele vragen over.

De leden van de D66-fractie zijn blij dat er stappen gezet worden om risico's te verminderen voor Europese banken. Zeker risico's bij systeembanken, banken die «too big to fail» zijn geworden, moeten worden voorkomen. Daarom zijn de leden blij met de voorstellen die passen in de bredere voltooiing van de bankenunie.

De leden zijn echter net als het kabinet van mening dat de voorstellen ambitieuzer kunnen zodat de belastingbetaler niet de dupe wordt van bancaire problemen. De leden vragen de Minister dan ook toe te lichten hoe Nederland zich voor ambitieuzere voorstellen gaat inzetten.

De leden van de D66-fractie constateren dat er in het EC-voorstel een onderscheid wordt gemaakt tussen de daadwerkelijke MREL, gelijk aan tweemaal de kapitaaleisen voor de banken met een bail-in afwikkelingsstrategie en een element van guidance. Kan de Minister toelichten of het klopt dat alleen de daadwerkelijke MREL een harde eis is? De leden lezen echter ook dat er geen consequentie is indien een bank niet meer voldoet aan de opgelegde MREL. Kan de Minister dit toelichten?

De leden vragen de Minister wanneer het guidance element toch omgezet kan worden in een harde eis? Hoe is dat nu geregeld en hoe zou de Minister dit idealiter vormgeven? Kan de Minister dit toelichten? En welke consequenties kunnen dan verbonden worden aan dit guidance element? En ook hier vragen de leden hoe dit nu geregeld is en hoe de Minister dit idealiter zou zien?

Het voorstel geeft ook de verplichting aan de toezichthouder en de afwikkelingsautoriteiten om aanvullende maatregelen te nemen, zoals het opleggen van boetes of het vervangen van het bestuur van de bank. Hoe wordt deze verplichting geregeld? Kan de Minister toelichten of dit betekent dat er verschillen tussen lidstaten kunnen ontstaan? Wat is hierover de mening van de Minister?

Kan de Minister nader toelichten wat naar verwachting het politiek krachtenveld is rondom de inzet van Nederland om een voldoende hoge MREL, namelijk een MREL om tenminste 8% totale passiva te kunnen bail-innen? En hoe gaat het kabinet zich namens Nederland hiervoor inzetten?

De leden van de D66-fractie delen de mening dat de MREL-instrumenten daadwerkelijk makkelijk en volledig bail-inbaar zijn. Waar ziet de Minister hier eventuele problemen? Waarom kan een afwikkelingsautoriteit mogelijk niet voldoende achterstelling van de MREL-instrumenten eisen? Hoe moet dit wel mogelijk gemaakt worden?

De Minister noemt dat het kabinet het wenselijk acht om nader te specificeren onder welke omstandigheden een moratorium kan worden toegepast voordat een besluit tot afwikkeling is genomen. Kan de Minister toelichten onder welke omstandigheden dit mogelijk zou moeten zijn? En onder welke omstandigheden niet? Wordt hier door het kabinet ook op ingezet?

De leden van de D66-fractie delen dat er zo spoedig mogelijk een akkoord moet komen ten aanzien van de crediteurenhiërarchie. Is het waar dat het kabinet dit voorstel daarom apart wil behandelen en dat dit voorstel dus niet valt onder de voorstellen die het kabinet in samenhang wil bekijken, zoals aan het einde van de brief wordt geschetst?

De leden lezen dat de Nederlandse banken nu niet voldoen aan de voorwaarden die door de EC gesteld worden aan uitzonderingen voor een aangepaste, passende leverage ratio. Kan de Minister toelichten om welke voorwaarden dit gaat? Hoe wil de Minister hier mee omgaan?

Tot slot vragen de leden van de D66-fractie of de Minister het krachtenveld nader kan toelichten rond de Nederlandse inzet om de leverage ratio op minimaal 4% vast te stellen. Kan de Minister toelichten hoe verschillende lidstaten zich positioneren?

II Reactie van de Minister van Financiën